

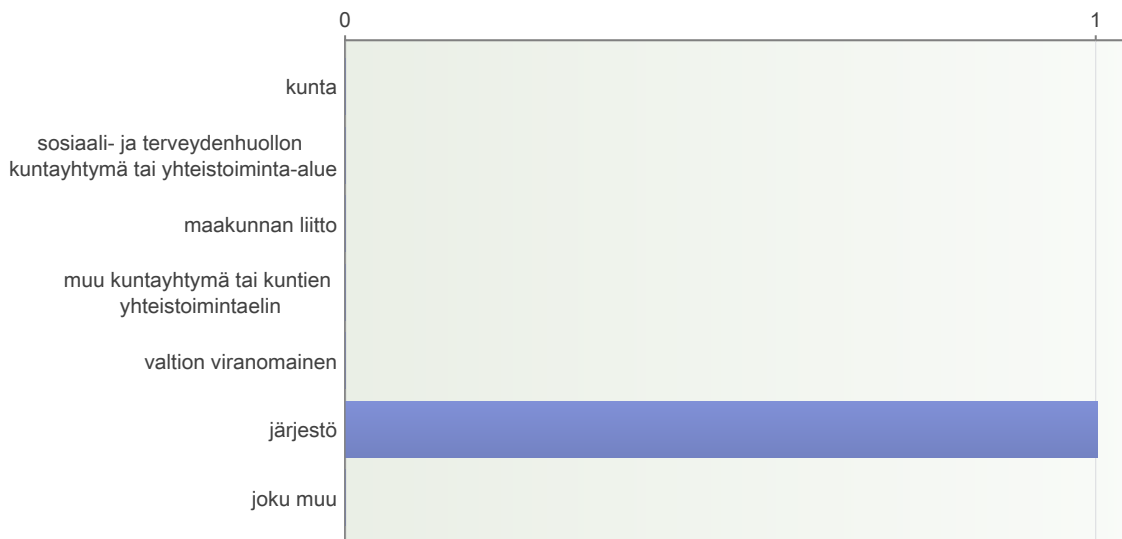
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Sosiaaliturvayhdistysten neuvottelukunta	Elina Pajula	elina.pajula@pksotu.fi	21.10.2016	Sosiaaliturvayhdistysten neuvottelukunta

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Luopua tilaajatuottaja-mallista sekä yhtiöittämisvelvoitteesta, jotka eivät kavenna terveys- ja hyvinvointieroja eivätkä edistä palvelujen yhdenvertaista saatavuutta.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Ei vastauksia.

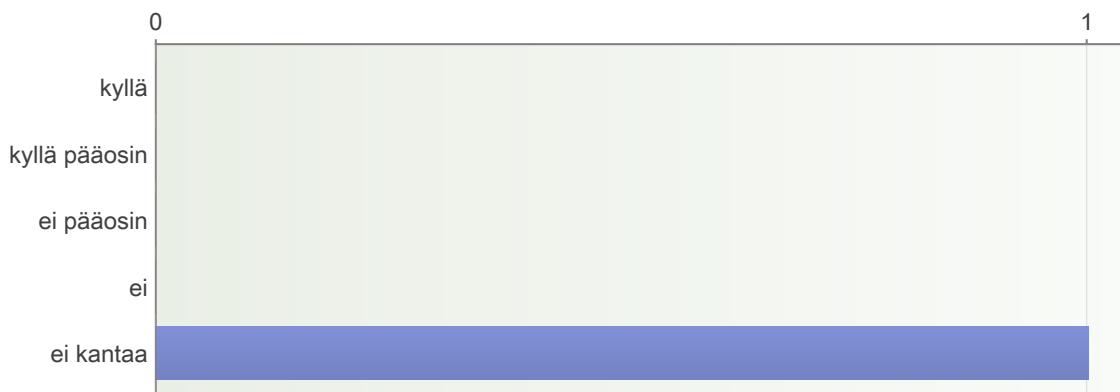
5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

- Pidämme hyvänä sitä, että vastuu monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista on nimetty maakuntavaltuustolle ja niiden täsmentäminen on otettu osaksi maakuntastrategian sisältöjä. Sosiaaliturvayhdistysten neuvottelukunta katsoo, että laissa olevat esitykset neuvostoista ym ovat minimi asukkaiden ja asiakkaiden osallistumisen mahdollistamiseksi. On syytä etsiä aktiivisesti uusia keinoja mahdollistaa sekä palveluiden käyttäjien (asiakkaat) ja laajemmin asukkaiden osallistumismahdollisuudet ja luoda tähän rakenteet. Erityinen huomio on kiinnitettävä heikommassa asemassa olevien ihmisryhmien osallistumisen mahdollistamiseen sekä rakennettava tähän riittävä tuki ja resurssit. Maakuntien järjestöillä on luonteva paikka edistää alueen ihmisten osallistumismahdollisuuksia. Tähän tarvitaan vuoropuhelua maakuntahallinnon, kuntien ja alueen järjestöjen kanssa. Ehdotamme, että maakuntiin perustettaisiin järjestöasiainneuvottelukunnat tai vastaavat pysyvät rakenteet osaksi maakuntien rakenteita

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

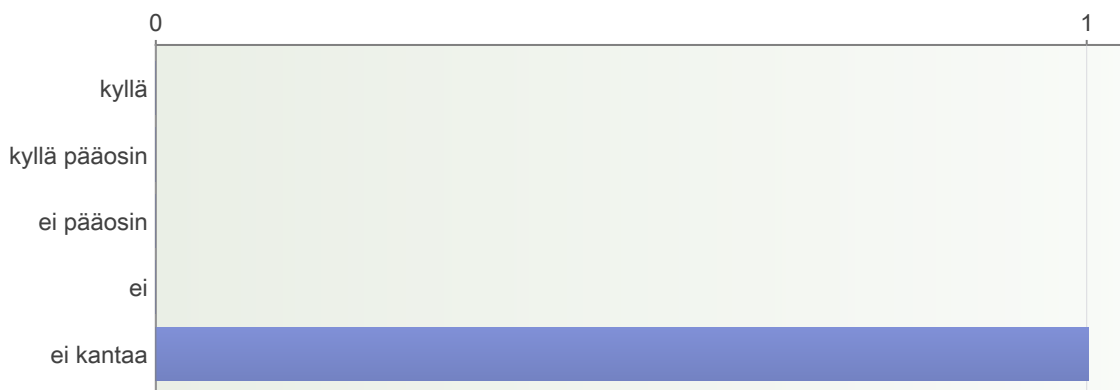
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

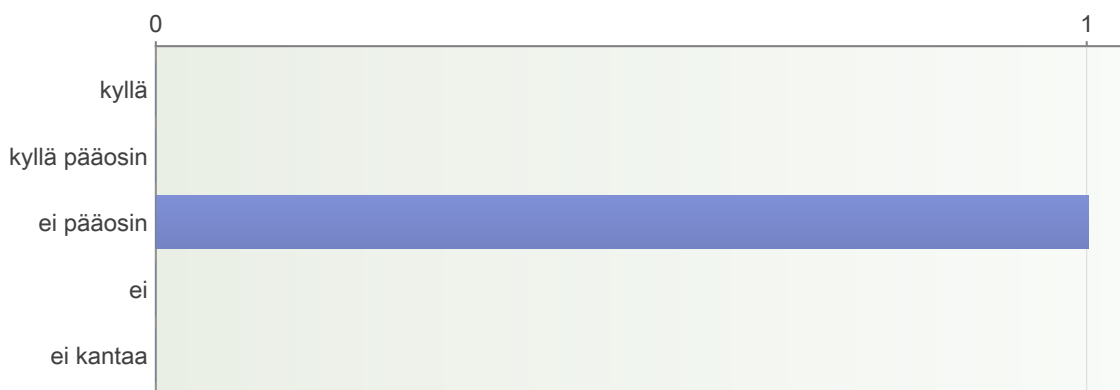
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

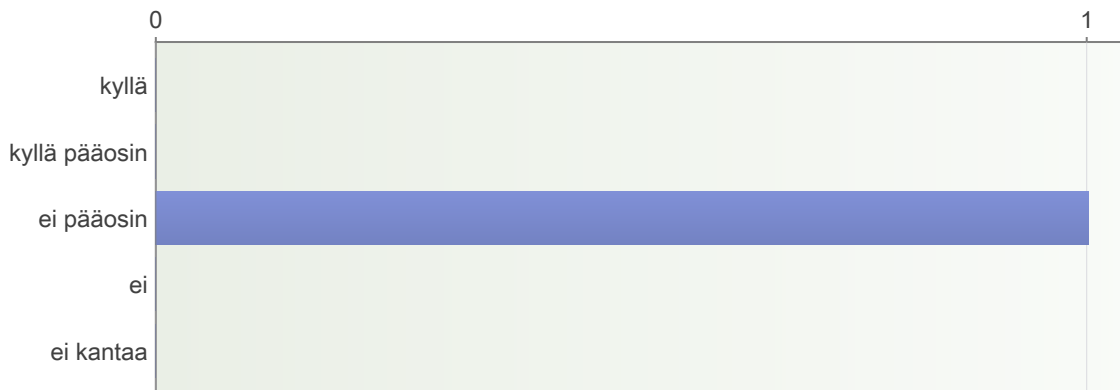
Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakuntauudistukseen, sosiaali- ja terveystalouden järjestämiseen sekä niiden tuottamiseen liittyvissä hallituksen esityksissä nostetaan useissa kohdissa myönteisesti esiin asukkaiden osallisuus erilaisia keinoja käyttäen. Osallisuuden keinoina nähdään erityisesti erilaiset neuvostot ja raadit. Hallituksen esityksissä asukkaiden osallisuuden kanavana ja osallisuuden organisoijana ei nosteta esille lainkaan järjestöjen merkitystä ja roolia, mikä on vakava puute. Mitä vähäresurssisemmista asukkaista on kyse, sitä tärkeämmäksi tulee järjestöjen merkitys heidän osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiensa turvaajana ja osallisuuden areenoiden rakentajana. Sosiaaliturvayhdistysten neuvottelukunta katsoo, että laissa olevat esitykset neuvostoista ym ovat minimi asukkaiden ja asiakkaiden osallistumisen mahdollistamiseksi. On syytä etsiä aktiivisesti uusia keinoja mahdollistaa sekä palveluiden käyttäjien (asiakkaat) ja laajemmin asukkaiden osallistumismahdollisuudet ja luoda tähän rakenteet. Erityinen huomio on kiinnitettävä heikommassa asemassa

olevien ihmisryhmien osallistumisen mahdollistamiseen sekä rakennettava tähän riittävä tuki ja resurssit. Maakuntien järjestöillä on luonteva paikka edistää alueen ihmisten osallistumismahdollisuuksia. Tähän tarvitaan vuoropuhelua maakuntahallinnon, kuntien ja alueen järjestöjen kanssa. maakuntiin perustettaisiin järjestöasiainneuvottelukunnat tai vastaavat pysyvät rakenteet osaksi maakuntien rakenteita

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

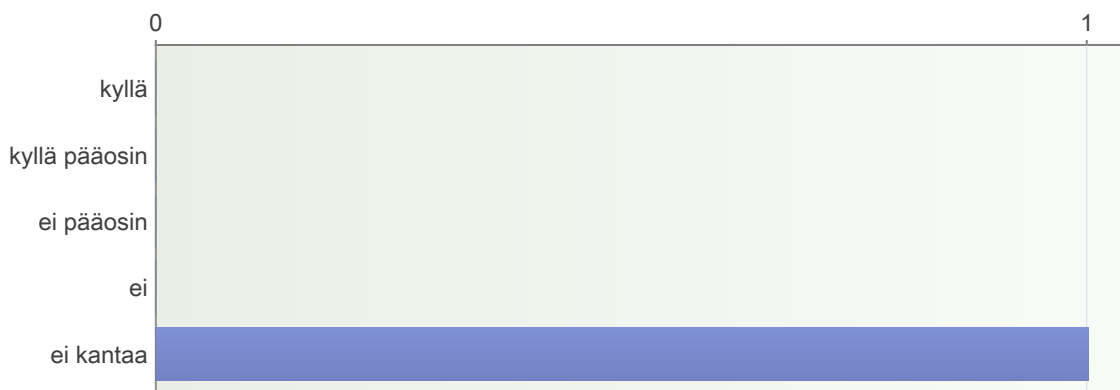

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Jos tilaaja-tuottajamallista luovutaan, maakunnan palvelulaitosta ei tarvita

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

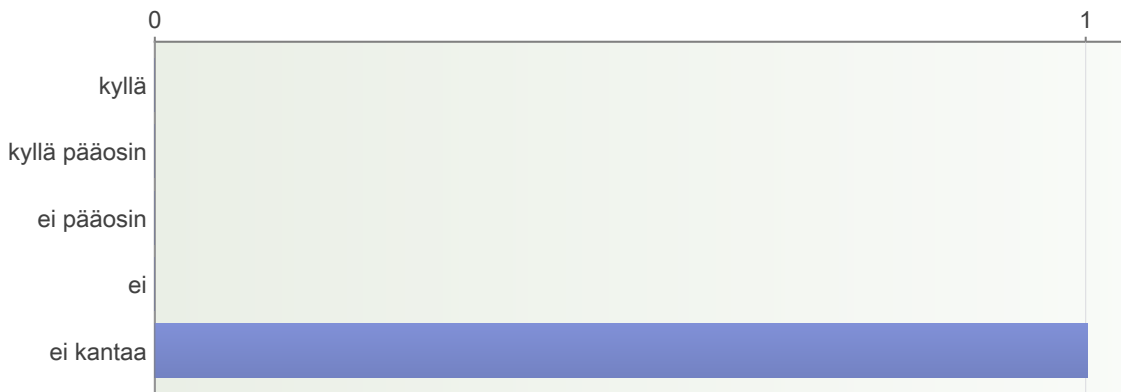
Avoimet vastaukset: ei kantaa

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Ei vastauksia.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

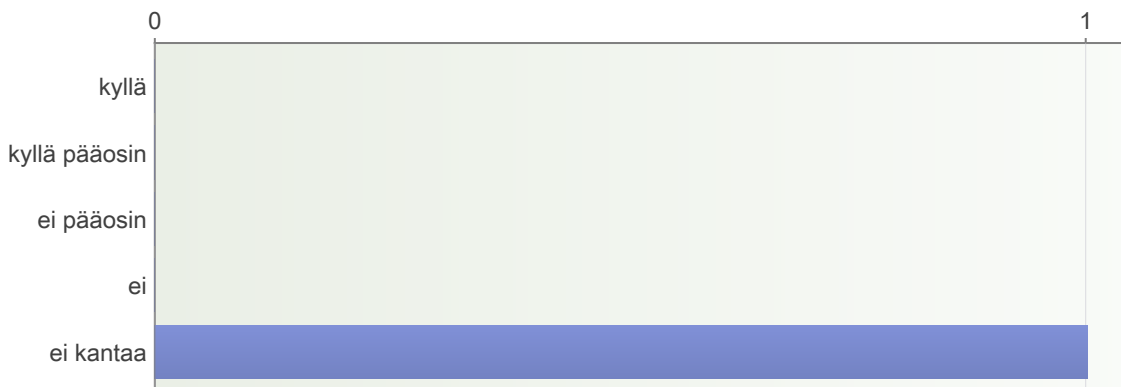
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

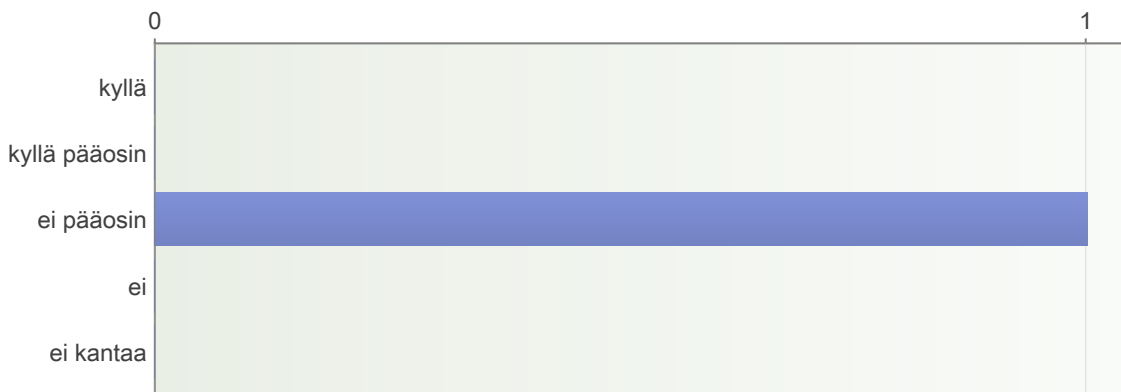
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Vastaajien määrä: 1

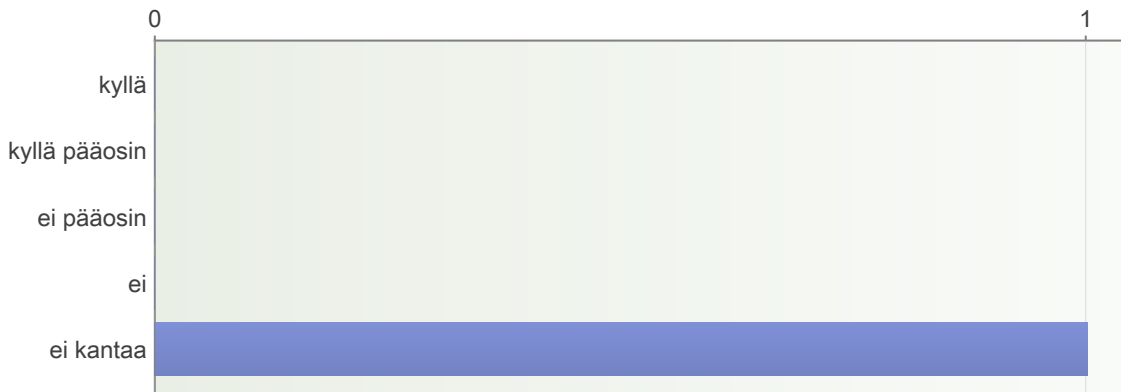

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Yhtiöittäminen ja tilaajatuottajamalli eivät edistä integraation toteutumista. Pidämme erittäin tärkeänä sitä, että erityisesti paljon palveluja käyttäville annetaan neuvontaa ja ohjausta ja heille tehdään laaja-alainen palvelutarpeen arvio ja asiakassuunnitelma eri palveluiden yhteensovittamiseksi. Haluamme korostaa sitä, että sosiaali- ja terveyspalveluiden integraation lisäksi on tärkeää integroida kunnille jäävät hyvinvointia edistävät toiminnot, kuten varhaiskasvatus ja peruskoulu, yhteen maakuntien vastuulla olevien sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

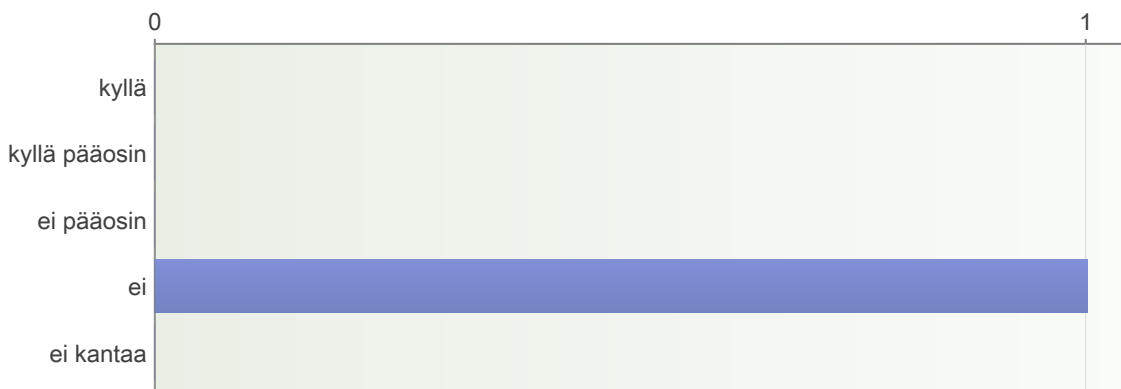
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaaajien määrä: 1

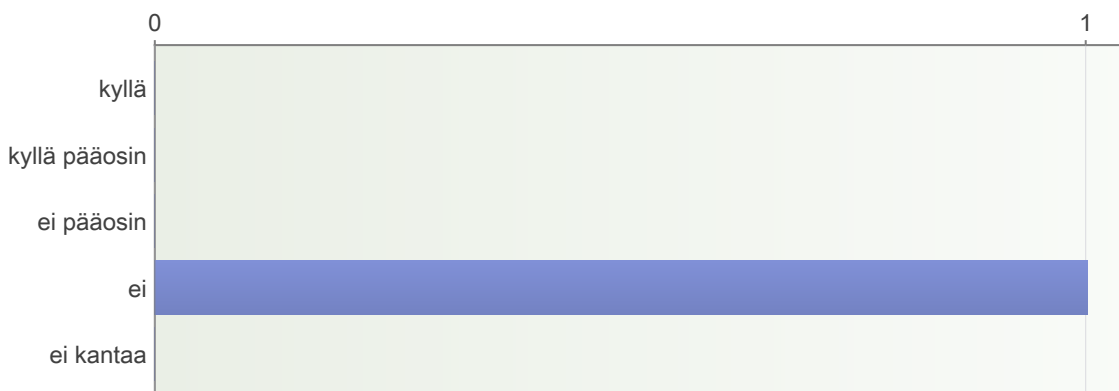
Avoimet vastaukset: ei

- Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseen liittyvä hallituksen esitys lähtee siitä, että järjestämisvastuu on jatkossa 18 maakunnalla. Hallituksen esityksessä todetaan hallituksen linjauksen mukaisesti, että maakunnilla oleva järjestämisvastuu ja tuottamisvastuu erotetaan toisistaan ja että tuottamisvastuu toteutetaan erillisessä organisaatiossa maakunnan palvelulaitoksessa, joka on erillinen oikeushenkilö. Tällä tavoitteellaan nykyistä laajempaa monituottajamallia, jossa julkisen palvelutuotannon rinnalla palvelujen tuottamisessa mukana ovat yritykset ja järjestöt. Hallituksen esityksessä korostetaan sitä, että näin voidaan saada aikaan tilanne, jossa erilaisten palvelujen tuottamistapojen vaikuttavuutta ja kustannus-tehokkuutta voidaan vertailla nykyistä paremmin. Esitys poikkeaa nykytilanteesta merkittävästi. Nykyisin säädetään palvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuusta, mutta niitä ei eroteta toisistaan eikä edellytetä niiden sijoittamista erilliseen organisaatioon. Osassa kuntia on kokeiltu tilaaja-tuottaja -mallia, jossa palvelun tuottaminen on erotettu saman järjestäjäorganisaation sisällä hallinnollisesti erilliseksi toiminnoksi. Järjestämisen ja tuottamisen eriyttämisessä näissäkin tilanteissa heikkoutena on ollut se, että tilaaja-järjestäjä ei ole pystynyt riittävästi ohjaamaan

tuotantoa. Hallituksen esityksessä palvelujen järjestäjän ja tuottajan erottaminen vietäisiin vielä tehtyjä kokeiluja pidemmälle siirtämällä tuotanto erilliselle oikeushenkilölle. Se merkitsee erittäin vakavaa riskiä, ettei järjestämisvastuussa oleva maakunta käytännössä pystyisi ohjaamaan eriytettyä palvelutuotantoa. Suomalaiset ovat lukuisissa tutkimuksissa ilmaisseet luottavansa julkisiin palveluihin, uudistuksessa tämä merkitsee maakuntien palveluvastuun korostumista, niille tulee luoda lainsäädännöllä toimivat mahdollisuudet vahvaan ohjantaan alueellaan, järjestelmää ei tule sirpaloida monimutkaiseksi eri tuottajien palapeliksi. Sosiaaliturvayhdistysten neuvottelukunta vastustaa hallituksen esityksessä olevaa järjestämisvastuun ja palvelujen tuottamisvastuun erottamista toisistaan, koska se ei tuota uudistuksen sosiaali- ja terveystaloudellisten tavoitteiden toteutumisen kannalta lisäarvoa, vaan voi päinvastoin heikentää niiden toteutumista. Maakunnalla on kaikissa olosuhteissa vastuu asukkaidensa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Maakuntahallinnon uudistamiseen ja sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseen liittyvät hallituksen esitykset lähtevät julkisten sosiaali- ja terveyspalvelujen yhtiöittämisvelvoitteesta. Tausta-ajatuksena on se, että velvoittamalla yhtiöittämään julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut ja edellyttämällä niiltä vastaavaa rekisteröitymistä kuin palveluja tuottavilta järjestöiltä ja yrityksiltä, voitaisiin lisätä sosiaali- ja terveyspalvelujen vertailtavuutta, kustannustehokkuutta ja läpinäkyvyyttä. Esityksessä lähdetään myös siitä, että tulevaisuuden haasteisiin vastaamiseksi ja rajallisten resurssien riittävyden turvaamiseksi tarvitaan uudenlaista monituottajamallia ja uudenlaisia tuottamisen tapoja. Esityksessä nostetaan esille myös kilpailuneutraliteetin ja EU:n valtiontukisääntelyn huomioon ottamisen välttämättömyys. Kilpailuneutraliteetti tulisi otettavaksi huomioon silloin, kun palveluja hankitaan julkisen toiminnan ulkopuolelta. Julkisten palvelujen yhtiöittämisvelvoite edellyttäisi sitä, että viranomaistehtävät hoidetaan maakunnan palvelulaitoksessa, koska niitä ei perustuslain mukaan edes lailla voida siirtää muiden kuin viranomaisten tehtäväksi. Monenlaista palvelua ja tukea tarvitsevien oikeuksien toteutumisen, palvelujen saatavuuden ja ennen kaikkea sosiaali- ja terveydenhuollon integroitujen palvelukokonaisuuksien rakentumisen kannalta julkisten palvelujen yhtiöittämisvelvoite on vakava riski ja tekee palvelurakenteesta erittäin monimutkaisen. Yhtiöittämisellä tavoitellut sosiaali- ja terveystaloudelliset ja kustannusten hillinnän tavoitteet on saavutettavissa myös muilla, kevyemmillä keinoilla. Sosiaaliturvayhdistysten neuvottelukunta pitää yhtiöittämisvelvoitetta uudistuksen sosiaali- ja terveystaloudellisten tavoitteiden toteutumisen ja erityisesti paljon palveluja ja integroituja palveluja käyttävien kannalta vakavana

riskinä ja kannattaa yhtiöittämisvelvoitteesta luopumista. Yhtiöittämisvelvoite synnyttää monimutkaisen palvelurakenteen. Jos siitä luovutaan, myös maakunnan palvelulaitos erillisenä organisaationa tulee tarpeettomaksi. Sosiaali- ja terveysturvapalvelujen uudistaminen tulee tehdä sosiaali- ja terveysturvapolitiittisista tavoitteista käsin eikä uudistusta pidä alistaa elinkeinopolitiittisille tavoitteille. Jos kuitenkin järjestämis- ja tuottamisvastuu erotetaan sekä sosiaali- ja terveysturvapalvelut yhtiöitetään, tulee tiedostaa, että palvelujen tarjoamistahojen moninaisuuden sekä valinnanvapauden laajenemisen vuoksi kokonaisvaltaisen palveluohjauksen tarve tulee hyvin oleellisesti lisääntymään ja sen sekä yksilöllisesti tarvittavien palvelujen saanti tulee lainsäädännöllä turvata asukkaille tasavertaisesti kaikkien maakuntien alueella.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Hallitus on linjannut, että sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistukseen liitetään valinnanvapauden lisääminen. Selvityshenkilöryhmä teki esityksensä erilaisista valinnanvapauden toteuttamisen malleista. Lähtökohdaksi on ollut, että valinnanvapaus koskisi ennen kaikkea perustason palveluja ja rajoitetussa määrin erityistason palveluja. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen, sosiaali- ja terveysturvapalvelujen tuottamiseen ja voimaanpanolakiin liittyvissä hallituksen esityksissä ei ole pystytty avaamaan valinnanvapautta osana uudistusta, koska valinnanvapautteen liittyvää lainsäädäntöä ei ole vielä valmisteltu ja myös hallituksen linjaukset valinnanvapauden toteuttamiseen valitun mallin osalta puuttuvat. Valinnanvapaus mallin vaarana on sirpaleinen järjestelmä, jota asiakkaan on vaikea hahmottaa ja jossa asiakkaan palveluketjujen ja kokonaisuuden toteutuminen on kyseenalaista, ja tähän liittyen palvelujen integraatiotavoite etäännyy yhä kauemmas. Myöskään tavoitteiden mukainen pienten tuottajien mukanaolo markkinoilla ei suunnitellussa järjestelmässä toimi.

Sosiaali- ja terveysturvayhdistysten neuvottelukunta suhtautuu valinnanvapauden lisäämiseen erityisesti peruspalveluissa myönteisesti, vaikkakin se tulee lisäämään palveluohjauksen tarvetta.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvää lainsäädäntöä ja sen vaikutuksia on kuitenkin mahdoton arvioida palveluiden käyttäjien kannalta, koska valinnanvapautteen liittyvä säännöstö puuttuu.

Neuvottelukunta esittää, että uudistus toteutettaisiin kahdessa vaiheessa alkuperäisen ajatuksen mukaisesti siten, että ensin toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtäminen laajemmalle ja kantokykyiselle taholle, maakunnille ja hyvin rajatusti valinnanvapaus esimerkiksi palvelusetelin käyttöä laajentamalla ja henkilökohtaisen budjetin avulla.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaisissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

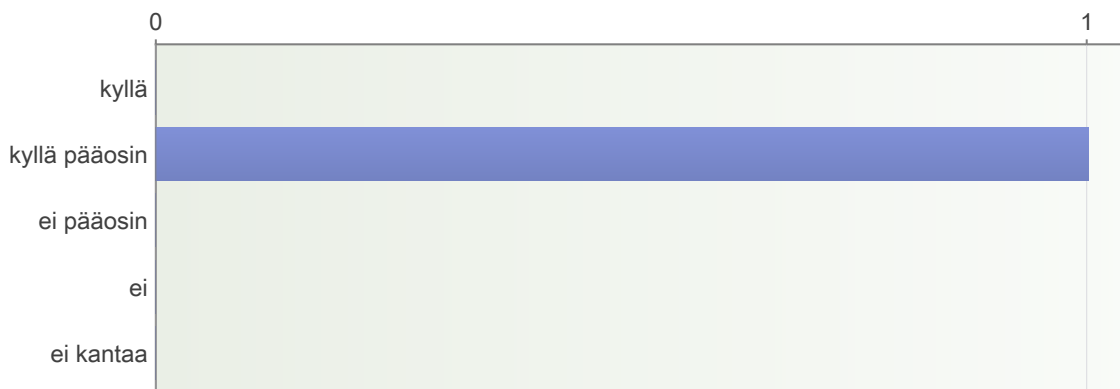
Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaantulain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittäväällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

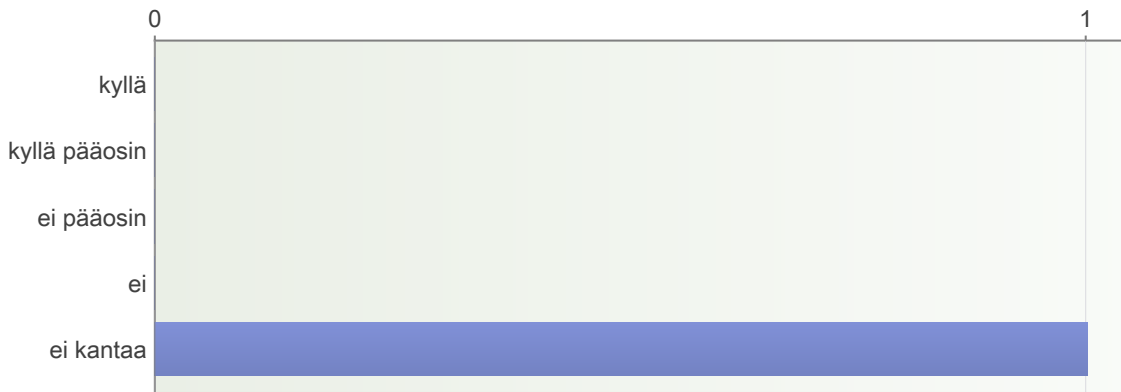

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Pidämme oleellisen tärkeänä sitä, että väliaikaisen valmistelutoimielimen tulisi ottaa järjestöt mukaan valmisteluun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa sekä tiedottaa valmistelun etenemisestä alueen asukkaille, palvelujen käyttäjille, kunnille, järjestöille ja muille yhteisöille sekä varattava näille tarvittaessa mahdollisuus tulla riittävän ajoissa kuulluksi valmistelussa olevista merkittävistä asioista

22. 20. Voimaantulain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

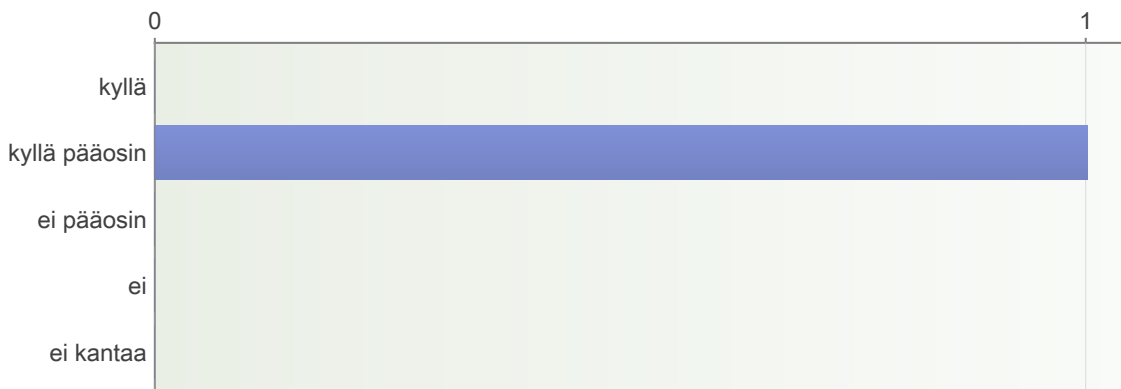
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

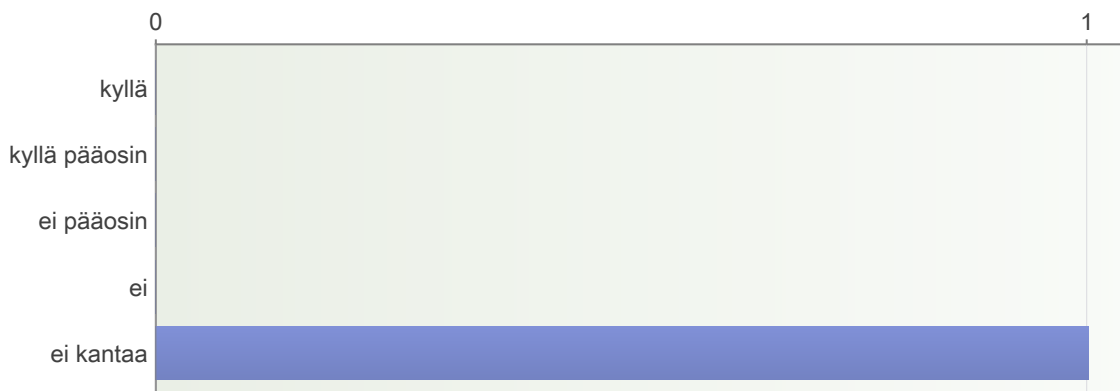
- Pidämme erittäin tärkeänä sitä, että sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamiseen tarkoitettuja tiloja voitaisiin soveltuvin osin hyödyntää myös järjestöjen ehkäisevän, sosiaali- ja terveyspalveluja täydentävän, toiminnan toteuttamiseen. Muun muassa järjestölähtöinen neuvonta sekä vertaistukitoiminta voisivat sopia lakisääteisten toimintojen yhteyteen.

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

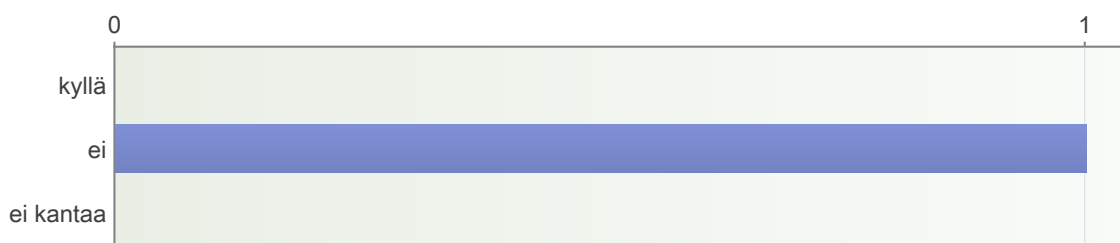
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

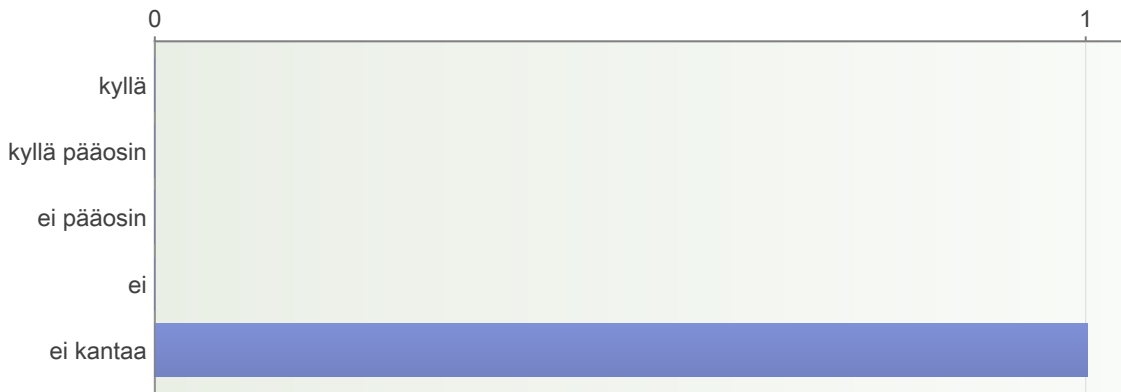
Avoimet vastaukset: ei

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

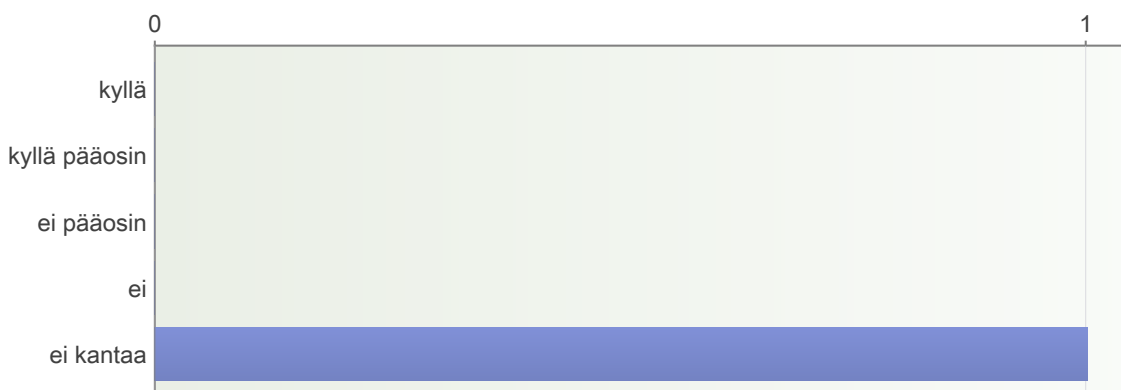
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

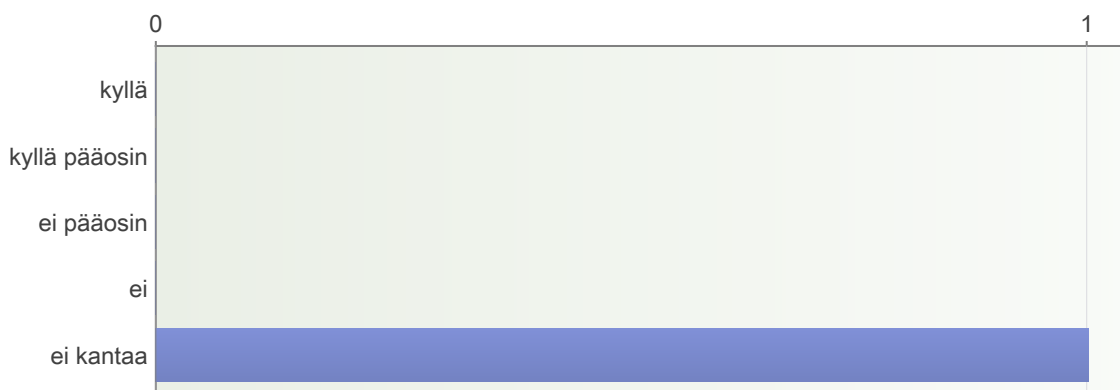

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Pidämme välttämättömänä kannustaa kuntia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen valtionosuuksien avulla. Pidämme hyvin huolestuttavana sitä, että kuntien valtionosuuskriteerien indikaattoreissa ei ole minkäänlaista mainintaa sosiaali- ja terveysjärjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Monet hyvin toimivat yhteistyömuodot kuntien ja järjestöjen välillä, mm. järjestöyhdyshenkilöt, järjestöavustukset, järjestöjen mahdollisuudet käyttää kuntien tiloja, yhteiset toiminnot sekä yhteistyörakenteet, ovat vaarassa joutua lakkautettavien asioiden listalle, mikäli kuntia ei niihin mitenkään kannusteta. Lainsäädännössä pitäisi mielestämme selkeästi ottaa kantaa sekä kuntien että maakuntien osalta sosiaali- ja terveysjärjestöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

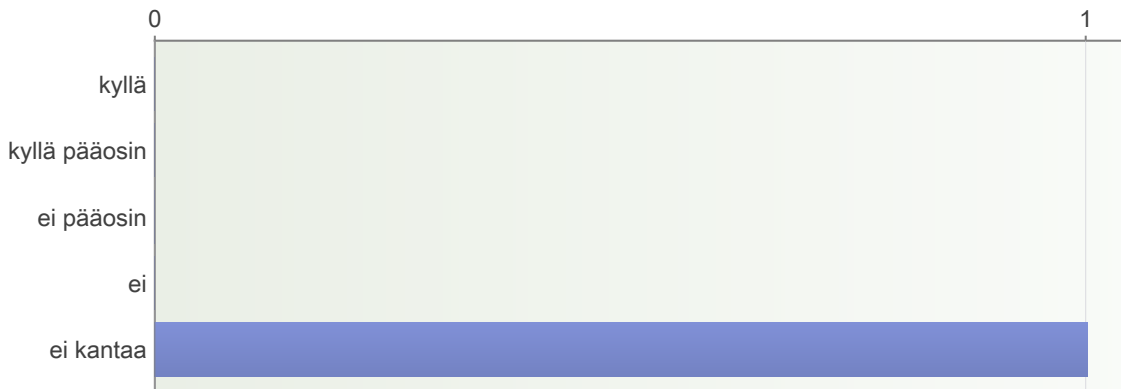
Avoimet vastaukset: ei kantaa

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidätkö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena?
(erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

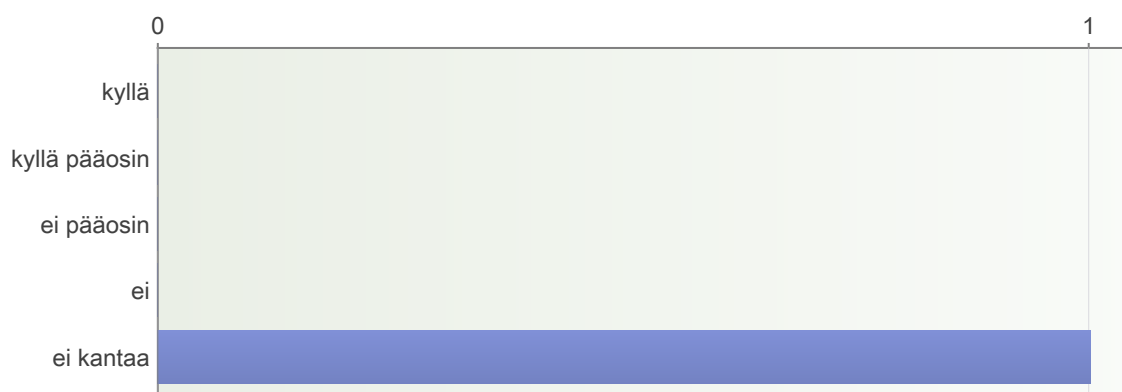
Avoimet vastaukset: ei kantaa

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidätkö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

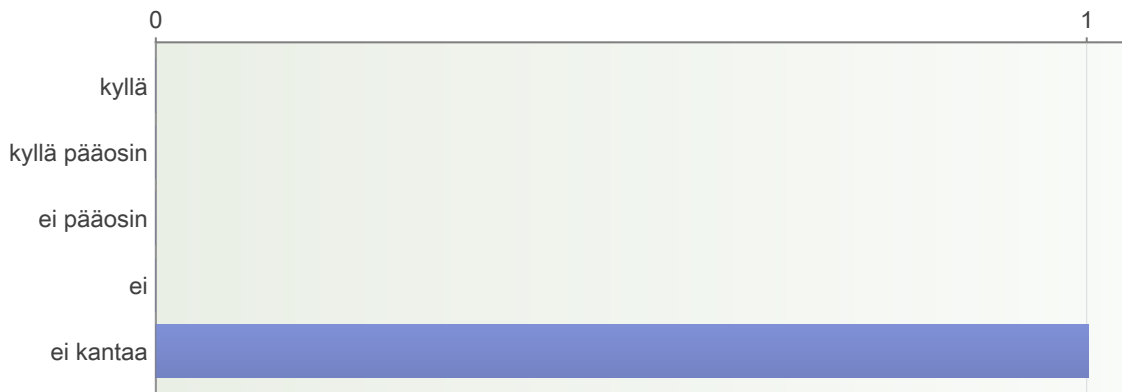
Avoimet vastaukset: ei kantaa

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

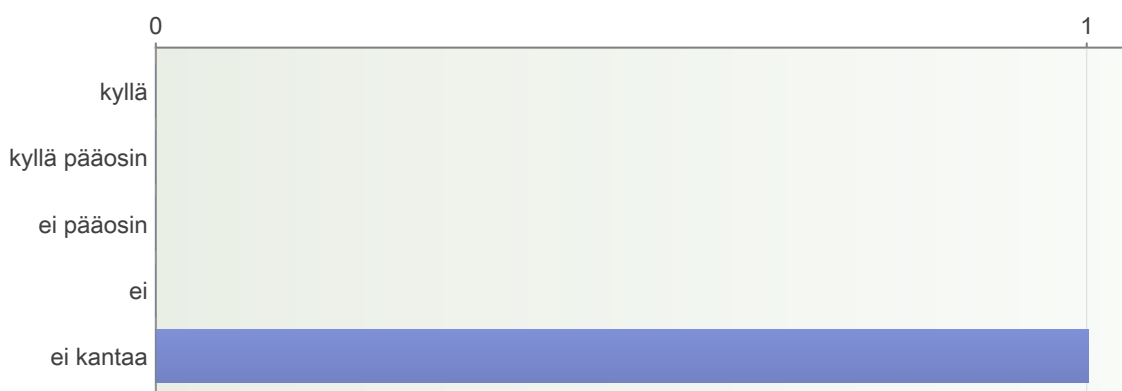
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveydenhuollon ja maakuntien kokonaisuudistus voi vaikuttaa sosiaali- ja terveysturvayhdistysten asemaan sekä toimintaa vahvistavasti että sitä heikentävästi:

Maakunnallisina yhdistyksinä sosiaali- ja terveysturvayhdistyksillä on useissa maakunnissa hyvät mahdollisuudet ottaa järjestötoimintaa koordinoivaa ja kokoavaa roolia suhteessa maakuntiin. Sosiaali- ja terveysturvayhdistykset voivat olla väyliä mm. järjestöedustusten löytämiseen erilaisiin maakunnallisiin rakenteisiin sekä asukkaiden osallisuuden mahdollistamiseen.

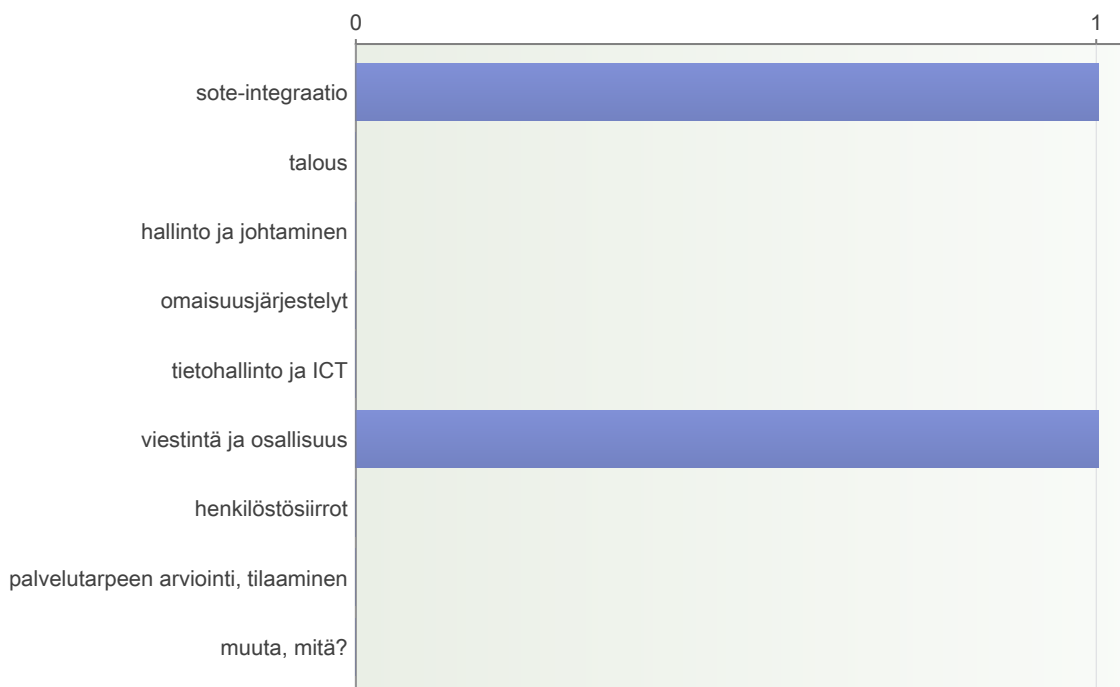
Kuntien roolin muuttuminen voi vaikuttaa sosiaali- ja terveysturvayhdistysten toimintaedellytysten heikentymiseen mm. vähentyneiden järjestöavustusten ja yhteiskäyttötilojen kautta. Sosiaali- ja terveysturvayhdistyksillä voi olla keskeinen rooli tulevaisuuden kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistäjinä ja rajapintakanavina ja välittäjinä kuntien ja soten välillä.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Ei vastauksia.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on nostettu hallituksen esityksillä hyvin ja myönteisellä tavalla esille. Järjestämistä vastuuta on määritelty merkittävää vastuuta hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja ehkäisevissä palveluissa. Maakuntien tulee myös antaa asiantuntijuutta ja tukea kuntia niiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävissä.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntien ensisijainen tehtävä ja hallituksen esityksissä se on kytketty muiden hallintokuntien päätösten hyvinvointivaikutusten arviointiin myönteisellä tavalla. Kunnat ovat hyvinvointi- ja elinvoimayhteisöjä. Kuntien keskeinen suunnittelu- ja seurantatyökalu on hyvinvointikertomus. Alueellisen hyvinvointikertomuksen valmistelu esitetään lakiesityksessä tehtäväksi yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Tähän yhteistyöhön tarvitaan myös muita toimijoita kuten järjestöjä.
Sosiaali- ja terveysjärjestöt ovat merkittäviä hyvinvoinnin ja terveyden edellytysten rakentajia ja edistäjiä tarjoamalla osallistumisen ja toiminnan mahdollisuuksia erilaisissa elämäntilanteissa eläville ihmisille, organisoimalla vapaaehtois- ja vertaistukea eri muodoissaan, tarjoamalla erilaisissa kohtaamispaikoissa matalan kynnyksen järjestölähtöistä auttamista sekä erilaisia sosiaalisia ongelmia ja ihmisten selviytymistä tukevia ehkäiseviä palveluja.
Hallituksen esityksissä ei oteta millään tavalla huomioon tämän voimavaran hyödyntämistä ja järjestöjen toimintaedellytysten turvaamista jatkossa tehdä tätä työtä. Hallituksen esityksissä jää täysin epäselväksi se, miten jatkossa turvataan paikallisten yhdistysten toiminta-avustukset ja toimintaan tarvittavien ilmaisten tai kohtuuhintaisten toimintatilojen saanti ja sitä kautta merkittävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijaresurssi kunnissa.
Myös Raha-automaattiyhdistyksen tukea suuntautuu ehkäiseviin palveluihin alueellisille yhdistyksille ja valtakunnallisille järjestöille. Kyse ei ole kilpailutettavasta palvelusta, vaan usein vertaistukea ja ammatillista tukea yhdistävästä järjestölähtöisestä auttamisesta.
Sosiaalisilla tekijöillä on sairastavuuteen merkittävä merkitys, jolloin tarvitaan erityisesti sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä, sote-integraatiossa sosiaalisen hyvinvoinnin tulee profiloitua terveyden edistämisen rinnalla
Kysymys siitä, miten kunnissa jatkossa hoidetaan sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, kun sote-työntekijät siirtyvät maakuntiin, jääkö näiden edistäminen teknisen toimen, koulutoimen, nuorisotoimen, kulttuuritoimen, liikuntatoimen ym tehtäviksi, jotka luonnollisesti tekevät hyvinvoinnin edistämistä toimintalallaan, miten taataan sosiaalisen ja terveydellisen asiantuntemus hyvinvoinnin edistämistyössä kunnissa, millä henkilöstöllä, miten esimerkiksi rakenteellisen sosiaaliryöntein toteuttaminen kunnissa
Sosiaaliturvayhdistysten neuvottelukunta pitää välttämättömänä, että kuntien vastuulle jäävässä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävässä otetaan huomioon erilaiset yhdistykset ihmisiä lähellä olevana osaamisresurssina sekä selkiytetään ja määritellään se, että paikallisesti kunnissa toimivien yhdistysten toiminta-avustukset ja toiminnan tarvitsemat tilat tulevat turvatuiksi ja kuuluvat jatkossakin kuntien vastuulle. Tärkeää on, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi kuntien vastuuta ja maakunnan vastuuta selkiytetään hallituksen esityksiä paremmin. Laaja-alainen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (promootio) kuuluu luontevasti kunnille. Ehkäisevien palvelujen eri muotojen (preventio) sijoittuminen kokonaisuuteen ja niiden rahoitusvastuu tulisi kuitenkin olla selkeästi maakunnan vastuulla. Maakuntien tulisi ehkäisevissä palveluissa hyödyntää järjestöjen vertais- ja vapaaehtoistoimintaa ammatilliseen toimintaan yhdistyvänä tukena. Rajanveto näiden kahden vastuutahon välillä on kuitenkin vaikea ja vaatisi täsmennystä. Lisäksi tarvitaan konkreettisia asioita, jotka ovat molempien vastuulla, jotta rajapinnan ylittämistä syntyisi kokemusta. Kuntien valtionosuuksien yhtenä indikaattorina voisi olla "Yhteistyö järjestöjen kanssa".
Hyvinvointikertomuksiin kerättävän indikaattoritiedon rinnalle tarvitaan laadullista tietoa, kokemustietoa asukkailta ja asiakkailta. Järjestöt ovat keskeisiä kumppaneita kokemustiedon keräämisessä. Järjestöjen vahvuutena on se, että ne yhdistävät vertaisosaamista ja ammatillista osaamista ja sitä kautta

syntyy vaikuttava ja hyviä tuloksia tuottava palvelukokonaisuus. Siten maakuntiin tulee jäädä ehkäisevää palvelua, joka sisältää vertais- tai vapaaehtoistoiminnan elementtejä.

Sosiaaliturvayhdistysten neuvottelukunta esittää, että maakuntiin perustettaisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvosto tai muu toimielin liikunta- ja muiden neuvostojen tapaan ja kyseisessä neuvostossa olisi vankka järjestöjen edustus.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.